

Sygn. akt II Ka 607/23

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 grudnia 2023r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach II Wydział Karny w składzie:

Przewodniczący:	Sędzia SO Grażyna Jaszczuk
Protokolant:	st. sekr. sąd. Beata Defut-Kołodziejak

przy udziale Prokuratora Tomasza Pniewskiego

po rozpoznaniu w dniach: 11 października 2023 r., 22 listopada 2023 r. i 20 grudnia 2023 r.

sprawy **S. J.**

oskarżonego z art. 244 kk

na skutek apelacji, wniesionej przez prokuratora

od wyroku Sądu Rejonowego w Siedlcach

z dnia 17 lutego 2023 r. sygn. akt II K 1580/21

I. wyrok utrzymuje w mocy;

II. stwierdza, że wydatki postępowania odwoławczego ponosi Skarb Państwa.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	II Ka 607/23
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
1. CZEŚĆ WSTĘPNA		

1.1. Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 17 lutego 2023 r. w sprawie II K 1580/21

1.2. Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

1.3. Granice zaskarżenia

1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia

na korzyść

na niekorzyść

w całości

w części

#

co do winy

#

co do kary

#

co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia

1.3.2. Podniesione zarzuty

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

1.4. Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

2. Ustalenie faktów w związku z dowodami przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

2.1. Ustalenie faktów

2.1.1. Fakty uznane za udowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	
1.		S. J.	odległość pomiędzy wjazdem na posesję oskarżonego, a wjazdem na posesję K. M. wynosi 80 metrów	kopia mapy zasadniczej	156
2.		S. J.	oskarżony stawił się na wizytę w Przychodni (...) w S. w dniu 12 lipca 2021 r., gdzie było przeprowadzone badanie stomatologiczne oraz zostały usunięte trzy zęby na dole jamy ustnej	karta stomatologiczna, notatka urzędowa	159-161
2.1.2. Fakty uznane za nieudowodnione					
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty	

1.	S. J.	kierowanie przez oskarżonego w dniu 12 lipca 2021 r. pojazdem mechanicznym typu terenowego w miejscowości M.	zeznania P. S., zeznania E. S.	150v, 151	
----	-------	--	-----------------------------------	--------------	--

2.2. Ocena dowodów

2.2.1. Dowody będące podstawą ustalenia faktów		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu
1, 2.	kopia mapy zasadniczej, karta stomatologiczna, notatka urzędowa	dokumenty wystawione przez uprawnione do tego podmioty w granicach ich kompetencji. Brak podstaw do ich kwestionowania. Notatka urzędowa stanowi zaś uzupełnienie dokumentacji medycznej – charakter informacyjny.

2.2.2. Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)		
Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu
1.	zeznania P. S., zeznania E. S.	powody wskazane w rubryce 3.1. W woli uzupełnienia dowody te nie pozwalają na jednoznaczne, kategorię ustalenie sprawstwa

		oskarżonego co do zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu. Zarówno jedna wersja, jak i druga jest możliwa, co uniemożliwiało podjęcie takiego ustalenia.
--	--	--

3. STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków		
Lp.	Zarzut	
1.	<p>1. obraza przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 366 § 1 kpk poprzez nieustalenie danych dwóch osób, które mogły widzieć zdarzenie będące przedmiotem postępowania (matki i brata K. M.) oraz brak aktywności dowodowej przewodniczącego rozprawy w zakresie dopuszczenia z urzędu dowodu z przesłuchania tych osób w charakterze świadków;</p> <p>2. obraza przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia, tj. art. 7 kpk w zw. z art. 410 kpk poprzez dokonanie dowolnej, a nie swobodnej oceny materiału dowodowego w postaci zeznań świadka K. M., co skutkowało niezasadnym przyjęciem, że świadek ten, jako osoba skonfliktowana z oskarżonym, jest niewiarygodny, a w konsekwencji doprowadziło do błędnych ustaleń faktycznych.</p>	<p># zasadny</p> <p># częściowo zasadny</p> <p># niezasadny</p>
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
Apelacja prokuratora, w zakresie podniesionych zarzutów, mających na celu doprowadzenie do uchylenia		

zaskarżonego wyroku i przekazania sprawy

do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Siedlcach, była bezzasadna i nie zasługiwała na uwzględnienie. Zainicjowana przez skarżącego kontrola odwoławcza wprawdzie wykazała naruszenie art. 366 § 1 kpk przez Sąd I instancji, jednakże nieprzeprowadzenie dowodów z zeznań P. S. i E. S. przez ów Sąd, nie miało wpływu na treść zaskarżonego orzeczenia, bowiem zeznania tych osób przesłuchanych w toku rozprawy apelacyjnej oraz zgromadzone na tym etapie postępowania dowody z dokumentów, nie podważyły wersji wskazywanej przez oskarżonego, która była podstawą ustalonego w sprawie stanu faktycznego, ani też nie mogły przechylić szali w stronę wersji K. M..

Owszem należy zgodzić się ze skarżącym, że nieprzeprowadzenie ww. dowodów, w sytuacji, gdy K. M. podnosiła, iż ww. świadkowie widzieli jak oskarżony wyjeżdżał ze swego podwórka i następnie prowadził samochód osobowy po drodze publicznej było uchybieniem procesowym i Sąd Okręgowy tego nie neguje. Wyjaśnić należy bowiem, iż spoczywający na przewodniczącym rozprawy obowiązek, wynikający z art. 366 § 1 kpk, to nie tylko techniczne kierowanie rozprawą, zapewniające sprawny jej przebieg, ale to także towarzysząca temu zarazem konieczność baczności, aby zostały wyjaśnione wszystkie istotne okoliczności sprawy, która urzeczywistnia się nie tylko poprzez przeprowadzenie dowodów zawnioskowanych przez strony, ale także wskutek podjęcia z urzędu niezbędnej inicjatywy dowodowej

(wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku z dnia 22 stycznia 2014 r., II AKA 465/13, LEX nr 1430708). W kategoriach ocennych pozostaje kwestia, jakie okoliczności są "istotne". Niewątpliwie jednak, w realiach niniejszej sprawy, do okoliczności takich należy zaliczyć ustalenie czy to rzeczywiście oskarżony kierował samochodem osobowym po drodze publicznej w dniu 12 lipca 2021 r. w miejscowości M.. Z tego też względu zaniechanie przez Sąd Rejonowy inicjatywy dowodowej w omawianym zakresie było błędem. Obowiązkiem Sądu w przypadku jaki zaistniał było zweryfikowanie linii obrony oskarżonego. Zeznania omawianych świadków mogły przecież obalić lub potwierdzić wersję którejś ze stron postępowania. Zaniechanie tego typu działań, przy jednoczesnym daniu wiary w całości wyłącznie dowodom korzystnym dla oskarżonego, rzeczywiście mogło zatem wskazywać na pewien brak obiektywizmu i rzetelności organu sądowego. Wobec powyższego, w ocenie Sądu Odwoławczego, nie dopuszczając z urzędu, dowodów z zeznań świadków wskazywanych przez prokuratora, Sąd Rejonowy dopuścił się uchybienia procesowego, które jednak zostało konwalidowane w postępowaniu odwoławczym, bowiem celem weryfikacji omawianego zarzutu, Sąd Okręgowy uzupełnił przewód sądowy, przeprowadzając te dowody. W ocenie Sądu Odwoławczego, choć zeznaniom świadków przesłuchanym na rozprawie apelacyjnej, nie można kategorycznie dać wiary z uwagi na występujące pomiędzy ich relacjami sprzeczności, m.in. w zakresie tego, kto otwierał bramę, czy była to E. S. czy może P. S., jak również z uwagi

na dzielącą odległość pomiędzy wjazdem na posesję świadków, a na posesję oskarżonego, to nie można też ich z góry zdyskredytować, choćby z uwagi na wskazywane przez nich liczne rzekome zdarzenia z udziałem oskarżonego, które mogły nakładać się na siebie w pamięci, a z racji tego, że również jest on ich sąsiadem, to dokładnie znali jego posturę oraz rysy twarzy. Nieprzeprowadzenie ich w toku rozprawy przez Sąd Rejonowy, zdaniem Sądu II instancji, nie miało znaczenia takiego, jakie nadał temu uchybieniu oskarżyciel publiczny, bowiem dowody te nie przyczyniły się do podważenia wersji podawanej przez S. J., jak oczekiwał tego autor pisemnego środka zaskarżenia. Należy zauważyć, że wersję oskarżonego potwierdzają zeznania F. C., M. S., wreszcie karta stomatologiczna i wespół z nią, mająca charakter informacyjny notatka urzędowa (k. 159-161 akt sprawy). M. S. jednoznacznie wskazał, że woził oskarżonego do stomatologa i że miało to miejsce przed południem. Z kolei F. C. podnosił, że przed południem wziął od oskarżonego samochód marki N. (...), w którym to znajdowały się kluczyki i pojechał na działkę, skręcając m.in. w Aleję (...). Obecność zaś oskarżonego na wizycie stomatologicznej nie budzi wątpliwości, gdyż została wykazana stosowną dokumentacją medyczną, zaś z notatki urzędowej wynika, że stomatolog, u którego wizytę miał oskarżony przyjmuje w godzinach od 11 lub 12 do 18, co przekonuje o wiarygodności depozycji oskarżonego, a także świadków M. S. i F. C.. Co prawda świadek F. C. nie znał dokładnej daty, kiedy to pożyczył od oskarżonego samochód marki N. (...), lecz wskazał, że miało

to miejsce w lipcu 2021 r. i że wówczas oskarżony jechał do lekarza, a przecież takie wizyty są z reguły sporadyczne. Ponadto zaświadczenie wydane przez Komendę Powiatową Policji w Ł., potwierdza tezę oskarżonego, iż po wizycie u stomatologa stawił się w tej jednostce Policji, będąc tam w charakterze świadka, celem złożenia zeznań (k. 61). Wątpliwości co do pewności rozpoznania oskarżonego potęgują przyznane przez świadków K. M. i P. S. fakty, iż stracili z pola widzenia samochód po kilkudziesięciu metrach, a więc kierującego mogli oni widzieć przez stosunkowo krótki okres czasu. Niewątpliwym jest, że pomiędzy m.in. K. M., a oskarżonym istnieje długotrwały konflikt, który to objawia się licznymi zgłoszeniami (k. 68-68v). Tym samym jej sposób postrzegania oskarżonego jest inny niż u osoby bezstronnej, co ukazuje się właśnie w wykazie zgłoszeń. Owszem z samego tego faktu nie można wywodzić wniosków co do jej niewiarygodności, jednak nie może ta okoliczność zostać całkowicie pominięta przy ocenie depozycji tego świadka. Na marginesie warto odnotować fragment jej zeznań:

„Ja żądam ukarania go bo jest konflikt” (k. 91v). Kontynuując weryfikację dowodową tegoż dowodu należało zwrócić uwagę na zachodzące niespójności, nieścisłości pomiędzy relacjami jej i członków jej rodziny. K. M. nie potrafiła także dokładnie określić konkretnej daty zdarzenia, kiedy miało mieć miejsce, ograniczając się do wskazania okresu lipiec – sierpień 2021 r. i fazy dnia. Nie podała nadto również godziny.

Konkludując, zebrane dowody, w tym również zeznania świadków P. S. i E. S. nie pozwalały na

niebudzące żadnych wątpliwości ustalenie, że S. J. popełnił zarzucany mu w akcie oskarżenia czyn. Należy podkreślić, że oskarżyciel publiczny nie zgromadził takich dowodów, które pozwalałyby na wykluczenie wersji podawanej przez oskarżonego, który zaprzeczał aby popełnił zarzucany mu czyn.

Sąd II instancji przypomina, że obowiązująca w polskim prawie karnym zasada domniemania niewinności, a także pozostająca z nią w najściślejszym związku zasada *in dubio pro reo* wpływają na uprzywilejowanie pozycji oskarżonego (*favor defensionis*) w zakresie oceny dowodów. Jeżeli na rozprawie zachwiana zostanie wersja oskarżenia, gdyż w świetle zebranych dowodów nie da się, bez obawy popełnienia omyłki, wykluczyć innej wersji zdarzenia, aniżeli przyjęta w akcie oskarżenia, nie jest dopuszczalne przypisanie oskarżonemu zarzucanego czynu, albowiem w takiej sytuacji chroni go art. 5 § 2 kpk (uprzednio art. 3 § 3 kpk - wyrok Sądu Najwyższego z dnia

4 grudnia 1990 r. - WR 368/90, "Informacja Prawnicza. Prawo Karne" 1991/1-3/9; OSP 1992/1/12).

Sąd Okręgowy w wyniku przeprowadzonego postępowania apelacyjnego ostatecznie uznał, iż stanowisko Sądu Rejonowego odnośnie ustalonego stanu faktycznego, okazało się słuszne. Zachodzący w sprawie stan dowodowy, nie pozwalał bowiem na kategorię stwierdzenie, jak to oczekiwał skarżący, że S. J. dopuścił się popełnienia zarzucanego mu w akcie oskarżenia czynu.

Jednocześnie stwierdzić trzeba też było, że wyczerpane zostały możliwości dowodowe w niniejszej sprawie. W ocenie Sądu II instancji nie ma podstaw do uznania, iż możliwe jest wzbogacenie materiału dowodowego o jakieś nowe źródła czy środki dowodowe, które pozwalałyby rozpoznać okoliczności zdarzenia, tak by było możliwym uściślenie ich przebiegu. Wskazać należy, że Sąd Okręgowy podjął inicjatywę dowodową, która nie doprowadziła do odmiennych niż przyjął Sąd I instancji ustaleń. Żadna z wersji zdarzeń, jakie wynikają ze zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego nie przeważa nad drugą, co powoduje niemożność skazania oskarżonego za zarzucany mu akt oskarżenia czyn.

Powyższe prowadziło do wniosku, że ewentualne ponowne prowadzenie sprawy przed Sądem I instancji nie wniosłoby do sprawy niczego nowego. Nie było zatem celowe wydanie wyroku kasatoryjnego.

Wniosek

o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania.

zasadny
częściowo zasadny
niezasadny

Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.

z uwagi na racje przedstawione w rubryce 3.1 wniosek o wydanie orzeczenia kasatoryjnego był bezzasadny.

4. OKOLICZNOŚCI PODLEGAJĄCE UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU	
1.	-----
Zwiężle o powodach uwzględnienia okoliczności	
-----	-----
5. ROZSTRZYGNIĘCIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO	
5.1. Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot utrzymania w mocy
wyrok Sądu Rejonowego w Siedlcach z dnia 17 lutego 2023 r. w sprawie II K 1580/21	
Zwiężle o powodach utrzymania w mocy	
powody wskazane w rubryce 3.1 oraz brak okoliczności podlegających uwzględnieniu z urzędu.	
5.2. Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji	
1.	Przedmiot i zakres zmiany
-----	-----
Zwiężle o powodach zmiany	
-----	-----

5.3. Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji	
---	--

5.3.1. Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylecia		
1.1.	-----	# art. 439 k.p.k.-----
Zwięźle o powodach uchylecia		
-----	-----	
2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia		
-----	-----	
3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylecia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
-----	-----	
4.1.	-----	# art. 454 § 1 k.p.k.-----
Zwięźle o powodach uchylecia		
-----	-----	
5.3.2. Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania		
-----	-----	
5.4. Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
-----	-----	-----
6. Koszty Procesu		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
II.	Sąd Okręgowy zgodnie z art. 636 § 1 kpk, w sytuacji nieuwzględnienia apelacji prokuratora, kosztami procesu za postępowanie odwoławcze obciążył Skarb Państwa.

7. PODPIS

1.3. Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	prokurator		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	cały wyrok		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		

#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
1.3.2. Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego	

	zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	
1.4. Wnioski		
#	uchylenie	# zmiana